
Nazwa kierunku studiów:

Finanse i Rachunkowość

Nazwa przedmiotu: Ubezpieczenia

Poziom studiów: I stopnia

Forma studiów: Niestacjonarne

Profil studiów: ogólnoakademicki

Nazwa przedmiotu: Ubezpieczenia

Forma zajęć i punkty ECTS

	Liczba godzin	Punkty ECTS	Sposób zaliczenia
wykłady	24		egzamin
praca własna	66		
Razem	90	6	

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z metodą ubezpieczenia, jej ideą, zastosowaniem i możliwościami jej wykorzystania w zarządzaniu (postępowaniu z) ryzykiem.

Zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem rynku ubezpieczeniowego.

Zapoznanie studentów z konstrukcją podstawowych produktów ubezpieczeniowych.

Efekty uczenia się

Kategoria: WIEDZA		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_W1	Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, obejmującą teorię, terminologię i zastosowania praktyczne metody ubezpieczenia.	FiR_WG02_Lic
P_W2	Ma zaawansowaną wiedzę na temat rynku ubezpieczeniowego oraz zna i rozumie ekonomiczno-społeczne uwarunkowania jego organizacji i funkcjonowania.	FiR_WG04_Lic
P_W3	Ma wiedzę na temat różnych rodzajów ryzyk oraz możliwości zastosowania i wykorzystania w nimi zarządzaniu metody ubezpieczenia.	FiR_WG15_Lic
Kategoria: UMIEJĘTNOŚCI		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_U1	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z finansów i ubezpieczeń w celu doboru produktów ubezpieczeniowych do zidentyfikowanych zagrożeń (ryzyk).	FiR_UW01_Lic
P_U2	Potrafi ze zrozumieniem zapoznać się z ogólnymi warunkami ubezpieczenia, a zwłaszcza ustalić zakres szkód i strat objętych ochroną ubezpieczeniową oraz prawidłowo odczytać zakres ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.	FiR_UW06_Lic
Kategoria: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_K1	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, odbieranych treści i wiarygodności informacji otrzymywanych z różnych źródeł z zakresu zagadnień ubezpieczeniowych.	FiR_KK01_Lic
P_K2	Jest gotowy przekazywać wiedzę z zakresu zagadnień ubezpieczeniowych, uzasadniać własne poglądy dotyczące ochrony ubezpieczeniowej i ustosunkowywać się do poglądów innych osób w tym zakresie.	FiR_KK03_Lic

Treści programowe przedmiotu

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
1	Ryzyko. Zarządzanie ryzykiem. Schemat ideowy metody ubezpieczenia. Definicje ryzyka (podejścia: potoczne, ilościowe, ekonomiczne). Ryzyko spekulatywne i ryzyko czyste (ubezpieczalne). Zarządzanie ryzykiem (czym ryzykiem, kto zarządza, jak zarządza). Metody zarządzania ryzykiem. Swoiste cechy ubezpieczenia jako metody zarządzania ryzykiem. Definicje ubezpieczenia. Schemat ideowy metody ubezpieczenia. Ujęcie horyzontalne rozumowania: ryzyko, składka, zdarzenie losowe, strata, świadczenie. Umowa ubezpieczenia jako umowa dwustronna. Punkt widzenia strony popytowej: ubezpieczający. Punkt widzenia strony podaźowej: ubezpieczyciel – zakład ubezpieczeń (umowa ubezpieczenia jako umowa kwalifikowana).	wykłady	3 / 3
2	Schemat ideowy metody ubezpieczenia: ujęcie wertykalne rozumowania. Między ryzykiem a składką po stronie ubezpieczającego: świadomość ubezpieczeniowa; przezorność ubezpieczeniowa; wniosek o ubezpieczenie. Między ryzykiem a składką po stronie zakładu ubezpieczeń: zorganizowanie i obsługa wspólnoty ryzyka; koasekuracja; reasekuracja; rachunek aktuarialny; ogólne warunki ubezpieczenia (umowa ubezpieczenia jako umowa adhezyjna); wniosek ubezpieczeniowy; underwriting. Umowa ubezpieczenia jako umowa wzajemna. Między składką a zdarzeniem losowym: prewencja ubezpieczeniowa; zachowania ostrożnościowe; przestępczość ubezpieczeniowa. Między zdarzeniem losowym a stratą; obowiązek minimalizacji straty; zobowiązanie do pokrycia kosztów minimalizacji straty. Między stratą a świadczeniem; zasady kompensaty straty (zasady indemnizacji i miarkowania).	wykłady	3 / 3
3	Instytucjonalizacja rynku ubezpieczeń i instytucjonalizacja działalności ubezpieczeniowej. Instytucjonalizacja rynku ubezpieczeniowego. Podstawy prawne instytucjonalizacji. Punkty widzenia: podaźowy i popytowy. Instytucjonalizacja z punktu widzenia zakładu ubezpieczeń. Instytucjonalizacja z punktu widzenia ubezpieczającego. Instytucjonalizacja pośrednictwa ubezpieczeniowego (agent ubezpieczeniowy; broker ubezpieczeniowy). Instytucjonalizacja nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową (Komisja Nadzoru Finansowego – zakres ubezpieczeniowy). Instytucjonalizacja gwarancji dla ochrony ubezpieczeniowej (Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny). Instytucjonalizacja reprezentacji interesów (Polska Izba Ubezpieczeń; Rzecznik ubezpieczonych). Bezpośrednia likwidacja szkód (BLS). Analiza potrzeb klienta (APK).	wykłady	3 / 3
4	Klasyfikacje ubezpieczeń. Ubezpieczenia „społeczne” i „gospodarcze”. Ochrona ubezpieczenia przedsiębiorstwa i ochrona ubezpieczenia gospodarstwa domowego. Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. Ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne. Ubezpieczenia komercyjne i non-profit. Ubezpieczenia prywatne i publiczne. Klasyfikacja ustawowa.	wykłady	3 / 3
5	Produkty ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia życiowe (Dział I). Produkty ubezpieczeń życiowych: (grupa 1) ubezpieczenia na życie; (grupa 2) ubezpieczenia po-sagowe; (grupa 3) ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym; (grupa 4) ubezpieczenia rentowe (annuity); (grupa 5) ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe (jako opcje). Przykłady konstrukcji produktów. Marketing ubezpieczeń życiowych.	wykłady	3 / 3
6	Produkty ubezpieczeniowe. „Pozostałe” ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (Dział II). Produkty „pozostałych” ubezpieczeń osobowych: ubezpieczenia wypadkowe i ubezpieczenia chorobowe (jako produkty „samodzielne”). Ubezpieczenia casco (grupy 3, 4, 5, 6). Ubezpieczenia cargo (grupa 7). Ubezpieczenia mienia rzeczowego (grupy 8, 9). Ubezpieczenia oc (grupy 10, 11, 12, 13). Ubezpieczenia finansowe (grupy 14, 15, 16). Ubezpieczenia ochrony prawnej (grupa 17). Ubezpieczenia pobytu poza miejscem zamieszkania (grupa 18). Przykłady konstrukcji produktów. Marketing ubezpieczeń majątkowych.	wykłady	3 / 3

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
7	Zakres pokrycia ubezpieczeniowego. Świadczenie/odszkodowanie. Składka netto (rachunek aktuarialny). Składka brutto. Koszt ochrony ubezpieczeniowej. Wniosek ubezpieczeniowy. Underwriting. Wartość przedmiotu ubezpieczenia. Metody ustalania wartości przedmiotu ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia. Zakres pokrycia ubezpieczeniowego. Pełne pokrycie ubezpieczeniowe. Niedoubezpieczenie. Nadoubezpieczenie. Pokrycie ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej. Suma gwarancyjna. „Pokrycie ubezpieczeniowe” w ubezpieczeniach osobowych. Świadczenia (świadczenie, odszkodowanie). Finanse zakładu ubezpieczeń. Środki własne. Rodzaje kapitałów. Rodzaje przychodów. Składki. Fundusze ubezpieczeniowe. Działalność lokacyjna zakładów ubezpieczeń. Koszty działalności ubezpieczeniowej. Świadczenia i odszkodowania. Wymogi finansowe. Płynność finansowa. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Marginesy wypłacalności. Nadzór nad finansami zakładu ubezpieczeń.	wykłady	3 / 3
8	Metoda ubezpieczenia w zabezpieczeniu społecznym. System zabezpieczenia społecznego. Katalog ryzyk społecznych. Zasady zabezpieczenia: zaopatrzeniowa, filantropijna a ubezpieczeniowa. Kryteria różnicowania zasad zabezpieczenia: źródła finansowania i charakter uprawnienia do świadczenia. Zastosowanie metody ubezpieczenia w zabezpieczeniu emerytalnym. Zastosowanie metody ubezpieczenia w zabezpieczeniu zdrowotnym. Relacje: suplementarne, substytucyjne, komplementarne. Możliwości zorganizowania modelowego systemu zaopatrzeniowo-ubezpieczeniowego. Nowy system emerytalny jako konstrukcja ubezpieczeniowa.	wykłady	3 / 3

Warunki zaliczenia

WYKŁADY

FORMA ZALICZENIA	WAGA FORMY ZALICZENIA
Egzamin	80
Obecność na zajęciach	10
Praca na zajęciach	10

Metody kształcenia

- Wykład (prezentacja w PowerPoint, rozwiązywanie problemów, omawianie przypadków)
- Wykład konwersatoryjny

Literatura przedmiotu (obowiązkowa)

- J. Handschke, J. Monkiewicz (red.). Ubezpieczenia. Podręcznik akademicki 2010
- T. Szumlicz. T. Szumlicz, Ubezpieczenie społeczne. Teoria dla praktyki, 2005, Branta. 2005, 2006

Literatura przedmiotu (uzupełniająca)

- W. Ronka-Chmielowiec (red.). Ubezpieczenia 2016

Odniesienie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, treści kształcenia, metod weryfikacji

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
WIEDZA			
P_W1	FiR_WG02_Lic	1 2 8	Egzamin pisemny testowy wielokrotnego wyboru
P_W2	FiR_WG04_Lic	3 7	Egzamin pisemny testowy wielokrotnego wyboru
P_W3	FiR_WG15_Lic	4 5 6	Egzamin pisemny testowy wielokrotnego wyboru
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
UMIĘTNOŚCI			
P_U1	FiR_UW01_Lic	4 5 6	Aktywność na zajęciach Egzamin pisemny testowy wielokrotnego wyboru
P_U2	FiR_UW06_Lic	5 6	Aktywność na zajęciach Egzamin pisemny testowy wielokrotnego wyboru
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
P_K1	FiR_KK01_Lic	8	Aktywność na zajęciach
P_K2	FiR_KK03_Lic	8	Aktywność na zajęciach